

Poreč posljednjih godina provodi kontinuiran i planski ciklus ulaganja u kulturnu baštinu, najveći u posljednjih 70 godina. Gradonačelnik Poreča Loris Peršurić ističe kako su ulaganja u baštinu svjesna i dugoročna odluka grada. "Sve su ove investicije ustvari odluka da čuvamo ono što jesmo. Poreč je puno više od lijepe kulise i ugodnog grada za život, Poreč je grad s tisućljetnom pričom i na nama je da je sačuvamo i prenesemo dalje. Iako se naš grad razvija iz dana u dan, važno nam je da ulažemo i u to da Poreč ostane Poreč i za generacije koje dolaze", rekao je.

Ravnateljica Zavičajnog muzeja Poreštine Elena Uljančić naglasila je kontinuitet ulaganja u baštinu:

„Ovakav pristup, gdje jedan grad sustavno ulaže u istraživanje, obnovu i prezentaciju baštine, uistinu je rijedak. Zahvaljujemo Gradu Poreču koji prepoznaje važnost struke i omogućuje projekte koji zahtijevaju vrijeme i znanje. To je preduvjet da baštinu ne samo očuvamo, nego i kvalitetno predstavimo javnosti“, istaknula je.

Investiranje u kulturnu baštinu posebno se intenziviralo 2020. godine, kada su tijekom radova na obnovi porečke rivi otkriveni ostaci antičkog broda, 2000 godina stare barke „Porečanka“. Riječ je o jednom od najvažnijih arheoloških nalaza u gradu u posljednjih nekoliko desetljeća. Dijelovi plovila, uključujući oplatu, rebra i kobilicu, dobro su očuvani, a brod je izrađen tehnikom šivanja karakterističnom za sjeverni Jadran. Drveni ostaci poslani su na konzervaciju u Grenoble, a u Poreču će biti prezentirani javnosti. Osim arheološkog pronalaska, uređen je i najširi dio gradske rive potpunom zamjenom podloge, novim kamenim popločenjem te modernizacijom cjelokupne komunalne, čime je starogradska jezgra Poreča dobila uređenu rivu, središnje mjesto brojnih manifestacija i svojevrsni dnevni boravak u kojem građani i gosti redovno borave.

Obnavlja se Palača Sinčić

Istodobno se krenulo u zahtjevne zahvate na obnovi baroknog kompleksa Palače Sinčić, sjedištu Zavičajnog muzeja Poreštine, u samom srcu staroga grada, u Ulici Decumanus koja se sastoji od palače, kućice za služinčad, gospodarske grade i dvorišta. Obnova je započela konstrukcijskim radovima, sanacijom krovišta, međukatnih struktura i zidova, a nastavila se uređenjem pročelja. Trenutačno najveći zahvat odnosi se na energetska obnovu kompleksa, projekt koji se provodi tijekom 2025. i nastavlja u 2026. godini. Time se kulturna infrastruktura prilagođava suvremenim standardima, uz zadržavanje povijesne vrijednosti. Obnova cijelog kompleksa Palače Sinčić jasno pokazuje redoslijed prioriteta u Poreču: stabilnost objekta kao preduvjet svake daljnje prezentacije, a vrhunac samog projekta bit će otvaranje stalnog muzejskog postava i potpuno otvaranje muzeja javnosti.

Slična razina pripreme vidljiva je i kod drugih objekata. Za Kuću Dva sveca izrađen je konzervatorski elaborat sa smjernicama obnove, dok je za Peterokutnu kulu pripremljena detaljna tehnička dokumentacija koja uključuje snimke postojećeg stanja i razradu budućih zahvata.

Na Maraforu otkriveni tragovi života stari 4.000 godina

Trg Marafor i prostor antičkih hramova ponovno su u fokusu, uz nova sondiranja koja otkrivaju

slojeve povijesti. Posebno su zanimljiva bila otkrića prapovijesnih nalaza starih 4000 godina što predstavlja najraniju fazu naseljenosti otkrivenu na tom mjestu. Pronađen je izvorni popločani trg (forum) iz rimskog doba, a potvrđen je i spoj glavne antičke ulice Decumanus i rimskog trga, što je otkrilo dosad nepoznatu urbanističku vezu. Uz to, otkriveni ostaci starijeg svetišta ispod mjesta gdje se nalazio veliki hram, što datira iz vremena prije službenog osnivanja rimske kolonije Parentium, kao i ostaci cisterne iz srednjeg vijeka.

Arheološka istraživanja proširena su i izvan same jezgre, na područje brežuljku sv. Anđeo, gdje su istraženi prapovijesni ostaci, nastavljena na lokalitetu Loron, jednom od najvažnijih antičkih gospodarskih kompleksa na istočnoj obali Jadrana te Stanciji Blek, a nedavno je na Pudarici istržena i crkva Sv. Petra iz 6. stoljeća. U uvali Peškera realizirana su hidroarheološka istraživanja na valobranu Porporela.

Obnovljene Romanička kuća i Memorijalna kuća Joakima Rakovca

U segmentu prezentacije baštine posebno se izdvajaju dva projekta koji pokazuju pomak prema sadržaju i interpretaciji – obnova i opremanje Romaničke kuće te Memorijalne kuće Joakima Rakovca.

Romanička kuća, jedan od najprepoznatljivijih simbola starogradske jezgre, nakon građevinske sanacije dobila je i stalni muzejski postav posvećen kulturi stanovanja u Poreču u 19. i 20. stoljeću koji prikazuje svakodnevni život Porečana.

Sličan pristup vidljiv je i u Rakovcima, gdje je Grad Poreč-Parenzo obnovio rodnu kuću Joakima Rakovca. Objekt, koji je još 1970-ih pretvoren u memorijalni prostor, u novoj je fazi temeljito obnovljen i muzeološki redefiniran. Prizemlje donosi pregled Rakovčeva života, dok je kat posvećen širem kontekstu antifašističkog pokreta na Poreštini, prvi takav postav u modernoj Hrvatskoj. Važan sloj ovog projekta je i očuvanje same kuće kao primjera istarske ruralne arhitekture.

Investicije Grada Poreča-Parenzo, Zavičajnog muzeja Poreštine i partnera obuhvatile su i niz drugih važnih objekata diljem grada i okolice. Obnovljena je zgrada vrtića Radost II, poznatog i kao Gornjeg vrtića, gdje je, u zahtjevnoj obnovi njegov povijesni izgled ostao netaknut, a istovremeno korisnicima pruža sve mogućnosti moderne energetske obnovljene zgrade. Saniran je krov Istarske sabornice, jedne od ključnih povijesnih građevina Poreča, čime su osigurani uvjeti za njezino daljnje korištenje i očuvanje, a trenutno se sanira i njen zvonik.

U suradnji sa Župom uređeno je pročelje crkve Gospe od Anđela koja se nalazi na glavnom gradskom trgu, dok su paralelno provedeni zahvati obnove pročelja crkava u Žbandaju i Novoj Vasi, a priprema se i nastavak radova u Baderni. Time se ulaganja u baštinu ne zadržavaju samo na povijesnoj jezgri, već obuhvaćaju šire područje Poreštine.

Nematerijalna baština u obliku pjesme La mula de Parenzo

Projekt La mula de Parenzo predstavlja iskorak u interpretaciji nematerijalne baštine, a kroz njega je otvoren i Centar za posjetitelje na Trgu slobode, otvoren krajem 2021. Temeljen na istoimenoj pjesmi, koja je jedan od simbola grada, centar kroz multimediju, interaktivne sadržaje

i izložene predmete interpretira razvoj porečkog gospodarstva, ribarstva i svakodnevnog života u razdoblju nastanka pjesme. Poseban naglasak stavljen je na Peškeru, ribarsku tradiciju i društveni kontekst tog vremena, a cijeli sadržaj oblikovan je tako da povijesne teme približi suvremenom posjetitelju.

Paralelno s kulturnim sadržajima, provode se i zahvati na zgradama javne namjene u samoj starogradskoj jezgri. Obnovljena je upravna zgrada te gradska vijećnica iz 1910. godine, pri čemu su izvedeni radovi na interijeru, a istodobno je očuvana izvorna arhitektonska vrijednost objekta, uključujući reprezentativne elemente poput drvene lože s grbovima istarskih gradova. Kroz suradnju s državom, potpuno su obnovljene i zgrada Policijske postaje na Peškeri, kao i zgrada Lučke kapetanije na gradskoj rivi, gdje su obnovljeni krovšte i fasada.

Nastavlja se obnova Eufrazijeve bazilike

Nastavlja se kontinuirana suradnja s Restauratorskim zavodom RH na obnovi UNESCO-vog spomenika Eufrazijeve bazilike, jednom od najvrjednijih sakralnih kompleksa u Hrvatskoj. U posljednjem razdoblju obnovljena su krovšta sakristije i južnog broda, a ranije i krstionice, pri čemu su izvedeni konstrukcijski zahvati i zamjena dotrajalih pokrovnih elemenata. Radovi su istodobno uključivali konzervatorska istraživanja i detaljno snimanje postojećeg stanja, što predstavlja podlogu za daljnje faze obnove. Posebna pažnja posvećena je zaštiti i stabilizaciji ranokršćanskih mozaika te istraživanju zidnih struktura. Riječ je o višegodišnjem, faznom procesu u kojem se obnova provodi paralelno s istraživanjima, s ciljem dugoročnog očuvanja kompleksa i njegove povijesne vrijednosti.

Dodatno, već 10 godina Grad Poreč-Parenzo vlasnicima kroz natječaj sufinancira obnovu objekata u starogradskoj jezgri, od krovšta do fasada, a do sad je obnovljeno više od 30 zgrada te je interes svake godine velik.

Kada se svi ovi projekti sagledaju zajedno, postaje jasno da je u Poreču uspostavljen kontinuitet rada na baštini, od istraživanja do obnove i prezentacije, a intervencije na spomenicima još su i kompleksnije zbog zahtjevnih konzervatorskih smjernica. Takav pristup rijedak je primjer sustavnog upravljanja kulturnom baštinom na lokalnoj razini, najvećim dijelom financiranog iz gradskog proračuna. (iPress)

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Poreč ulaže u baštinu kao rijetko koji grad u Hrvatskoj - evo što se sve obnavlja

Kategorija: ISTRAAžurirano: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

Objavljeno: Ponedjeljak, 27 Travanj 2026 16:11

